

GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

Groningen, 15 februari 2021

Dossiernr. : K20668

Documentnr. : 2021-015418

Verzonden : 18 februari 2021

Het college van Gedeputeerde Staten heeft op 12 maart 2020 een aanvraag voor een ontheffing ex artikel 3.26 van de Wet natuurbescherming (Wnb) ontvangen in verband met het gebruik van het luchtdrukgeweer en hagelgeweer ten behoeve van bestrijding van Zwarte rat, Bruine rat, Zwarte kraai, kauw en huismuis in de gehele provincie Groningen.

Tevens is verzocht om een opdracht ex artikel 3.18, Wnb voor het beperken van een populatie verwilderde duiven op de locatie Eemskanaal Zuidzijde 18, 9902 TD, Appingedam, met gebruikmaking van netvallen en het luchtdrukgeweer.

De aanvraag is ingediend door F.M.A. van Os, Hoofdstraat 172, 9982 AK te Uithuizermeeden.

BESLUIT:

Het college van Gedeputeerde Staten besluit:

- I. op grond van artikel 3.18, lid 1, in samenhang met lid 4, van de Wet natuurbescherming (Wnb) ten aanzien van verwilde duif (*Columba livia forma domestica*) een opdracht te geven om de omvang van de populatie te beperken;
- II. toestemming te geven voor het zich buiten gebouwen te bevinden met bij algemene maatregel van bestuur aangewezen middelen die geschikt zijn voor het doden of vangen van dieren, in deze situatie netvallen bestemd voor verwilderde duiven buiten de bebouwde kom (artikel 3.25, lid 4, Wnb, jo art. 3.24, lid 2, Wnb, jo. art. 3.10, aanhef en onder g, Besluit natuurbescherming (Bnb));
- III. te bepalen dat de middelen en methoden die mogen worden gebruikt bij het uitvoeren van deze opdracht als bedoeld in artikel 3.18, lid 1, Wnb zijn: luchtdrukgeweren en netvallen bestemd voor het vangen van verwilderde duiven waarbij tevens gebruik mag worden gemaakt van lokvoer (artikel 3.25, lid 1, Wnb);
- IV. Op grond van artikel 3.26, lid 3, Wnb ontheffing te verlenen, ten behoeve van de uitvoering van deze opdracht voor het bestrijden van een verwilderde duivenpopulatie en de bestrijding van Bruine rat (*Rattus norvegicus*), Zwarte rat (*Rattus rattus*), huismuis (*Mus musculus*):
 - voor het gebruik van een luchtdrukgeweer met een kaliber van tenminste .22 inch of 5,5 mm en ten hoogste 6,35 mm en een mondingsenergie van minimaal 25 joule en maximaal 80 joule (artikel 3.13, lid 1, Wnb);
 - met afwijkende munitie, te weten: munitie welke geschikt is voor een luchtdrukgeweer (artikel 3.26, lid 2 onder b, Wnb, jo. art. 3.14, Bnb);

- deze toe te passen op gronden niet zijnde jachtvelden (artikel 3.26, lid 1b, Wnb, jo. art. 3.12, lid 1, Bnb);
 - met gebruik van middelen op, aan of bij het geweer, te weten: geluiddemper en kunstlicht, thermisch optische apparatuur of restlichtversterker (artikel 3.26, lid 2 onder c, Wnb, jo. art. 3.13, lid 4, Bnb);
 - gebruik van het luchtdrukgeweer voor zonsopgang en na zonsondergang (artikel 3.26, lid 2 onder a, Wnb, jo. art. 3.16, lid 1, onderdeel a, Bnb);
 - gebruik van het luchtdrukgeweer binnen de bebouwde kom, en terreinen die onmiddellijk aan de bebouwde kom grenzen (artikel 3.26, lid 2 onder a, Wnb, jo. art. 3.16, lid 1, onder b, Bnb);
- V. de gevraagde ontheffing te weigeren voor zover deze betrekking heeft op de bestrijding van Zwarte kraai (*Corvus corone*) en kauw (*Corvus monedula*);
- VI. dat de ontheffing met het oog op bestrijding van Bruine rat, Zwarte rat, huismuis wordt verleend voor het gehele grondgebied van de provincie Groningen, met inbegrip van bebouwde kommen en aan de bebouwde kom grenzende terreinen, voor zover het gaat om boerenerven, bedrijventerreinen, gronden bij recreatieplassen en overige plaatsen waar de volksgezondheid of gezondheid van aanwezig vee door ratten en huismuizen in het geding kan raken en dat de opdracht voor het bestrijden van verwilderde duiven wordt verleend voor de locatie Eemskanaal Zuidzijde 18, 9902 TD, Appingedam
- VII. dat zowel de ontheffing, als de opdracht gelden voor de periode vanaf de verzenddatum van dit besluit tot en met 31 maart 2026;
- VIII. dat de volgende bijlagen deel uitmaken van dit besluit:
1. voorschriften;
 2. overwegingen bij besluit.
 - 3.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

namens dezen:

A.J. Hoogerwerf
Hoofd van de afdeling Landelijk Gebied en Water

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

Toelichting

Wij verwijzen u naar de bijlage Overwegingen bij het Besluit voor een nadere motivering.

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf de verzenddatum.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit bestaat de mogelijkheid om binnen zes weken na verzenddatum van dit besluit een bezwaarschrift in te dienen. Meer informatie daarover vindt u op de website van de provincie Groningen (www.provinciegroningen.nl/bezwaarmaken). Als u overweegt een bezwaarschrift in te dienen, zouden wij het op prijs stellen als u eerst contact met ons opneemt. Wellicht kunnen uw bezwaren door een toelichting van ons worden weggenomen.

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. U kunt daarvoor een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een zelfstandige procedure. Meer informatie over het vragen van een voorlopige voorziening vindt u op www.rechtspraak.nl.

Meer informatie

Wij vertrouwen er op dat voldoende duidelijk is welke voorwaarden aan dit besluit verbonden zijn. Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met het secretariaat Landelijk Gebied en Water via het telefoonnummer 050 - 3164543. U wordt dan doorverbonden met een medewerker die uw vragen zal beantwoorden. Wij verzoeken u het dossiernummer te vermelden.

Voorschriften

Aan dit besluit zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. Dit besluit is enkel van toepassing op verwilderde duif, Bruine rat, Zwarte rat en huismuis met de beschreven methode(n) en middel(en).
2. Dit besluit geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in dit besluit zelf niet anders is aangegeven. De ontheffinggebruiker dient op de hoogte te zijn van de beginselen van '*Geïntegreerd plaagdierbeheer*', ook wel '*Integrated Pest Management*' genoemd.
3. De gebruiker van deze ontheffing dient in het bezit te zijn van een geldige jachttakte.
4. Er mag enkel gebruik van dit besluit gemaakt worden op gronden waarvan de grondgebruiker een schriftelijke toestemming heeft verleend aan de gebruiker van de ontheffing. Uit deze schriftelijke verklaring dient te blijken dat de ontheffinggebruiker toestemming heeft om het beheer uit te voeren.
5. De gebruiker is verplicht de volgende documenten bij zich te houden en deze op eerste vordering aan de daartoe bevoegde ambtenaren ter inzage te geven:
 - a) (een kopie van) dit besluit;
 - b) de schriftelijke toestemming van de grondgebruiker(s) tot betreding van de desbetreffende gronden door de aanwezige jachttaktehouder(s), zoals bedoeld in voorschrift 4;
 - c) een geldige jachttakte;

Specifieke voorschriften bestrijding verwilderde duif

6. Waar redelijkerwijs mogelijk dient duivenwering te worden aangebracht, om de locatie minder aantrekkelijk te maken voor duiven en zoveel mogelijk te voorkomen dat er opnieuw overlast optreedt.
7. Bij het gebruik van netvallen bestemd voor verwilderde duiven gelden de volgende voorwaarden:
 - het gebruik van de netval is slechts toegestaan tussen één uur voor zonsopkomst en één uur na zonsondergang;
 - de netval dient onder direct toezicht te staan;
 - er mag gebruik gemaakt worden van lokvoer;
 - bij vangst anders dan verwilderde duiven dienen deze vogels gelijk weer vrijgelaten te worden.
8. De gevangen verwilderde duiven dienen ter plaatse meteen te worden gedood.

Gebruik van het geweer

9. Bij de bestrijding mag gebruik worden gemaakt een luchtdrukgeweer met een kaliber van tenminste 5,5 mm en ten hoogste 6.35 mm en een mondingsenergie van minimaal 25 joule en maximaal 80 joule.
10. Het gebruik van het geweer bij de bestrijding van verwilderde duif is toegestaan vanaf een uur voor zonsopkomst tot een uur na zonsondergang.
11. Het gebruik van het geweer bij de bestrijding van Bruine rat, Zwarte rat en huismuis is gedurende het gehele etmaal toegestaan.
12. Bij gebruik van het geweer na zonsondergang en voor zonsopkomst, dient gebruik te worden gemaakt van een kunstmatige lichtbron of enig ander instrument om veilig in de nacht te kunnen schieten. Het luchtdrukgeweer moet, voorafgaand aan het gebruik waarop dit besluit ziet, correct te zijn ingeschoten met de op het luchtdrukgeweer gemonteerde middelen. Inschieten gebeurt op niet-levende doelen.
13. Bij het gebruik van het luchtdrukwapen dient gebruik te worden gemaakt van munitie die geschikt is voor het luchtdrukgeweer en het beoogde doel, te weten het doden van dieren.
14. Bij het gebruik van het luchtdrukgeweer is het toegestaan gebruik te maken van een geluiddemper voor zover het gaat om een systeem passend en bedoeld voor gebruik op een luchtdrukgeweer.

15. Het luchtdrukgeweer mag bij de bestrijding van verwilderde duif, Bruine rat, Zwarte rat en huismuis gebruikt worden op gronden niet zijnde een jachtveld.
16. Het is niet toegestaan om het geweer te gebruiken vanaf of vanuit een rijdend motorrijtuig dan wel een ander voertuig of luchtvaartuig.
17. De bestrijding mag niet plaatsvinden op zon- en feestdagen.

Overige voorschriften

18. Gedode dieren dienen ter voorkoming van de verspreiding van ziekten onmiddellijk te worden verwijderd en/of vernietigd. Dit betekent dat ze, voor zo ver zij niet voor eigen gebruik (bijvoorbeeld opzetten) worden aangewend, ter destructie moeten worden aangeboden.
19. Alle gedode dieren en de vrijgelaten bijvangst uit de netvallen moeten per soort worden geregistreerd in een logboek en jaarlijks worden gemeld bij de provincie totdat dit besluit is afgelopen. Melding vindt plaats voor 31 januari van elk nieuw jaar. In de rapportage dient in ieder geval vermeld te worden: aantallen, soort, locatie, type bedrijf. Melding vindt plaats aan het Loket: loketVTH@provinciegroningen.nl, onder vermelding van "*K20668 bestrijding duiven, ratten en huismuizen, F.M.A. van Os - logboek*". Dit logboek moet op verzoek worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
20. Dit besluit kan worden gewijzigd of ingetrokken op grond van artikel 5.4, eerste lid, van de Wnb.
21. Aanspreekpunt in het kader van dit besluit en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Loket, loketVTH@provinciegroningen.nl. U kunt ook contact opnemen met Afdeling Landelijk Gebied en Water van de Provincie Groningen, Secretariaat_LGW@provinciegroningen.nl.

Overwegingen bij Besluit

Aanvraag ontheffing

Op 12 maart 2020 is door het college van Gedeputeerde Staten een aanvraag ontvangen voor een ontheffing van de artikelen 3.26 lid 1 onder b en 3.26 lid 2 van de Wet natuurbescherming (Wnb) en de regels gesteld in artikelen 3.13 lid 1 en 4, 3.14, lid 1 en 3.16 lid 1 onder a en b van het Besluit Natuurbescherming (Bnb). De ontheffing wordt aangevraagd ten behoeve van de bestrijding van Bruine rat, Zwarte rat, huismuis, Zwarte kraai en kauw met behulp van het luchtdrukgeweer en/of hagelgeweer in de gehele Provincie Groningen. De aanvraag is ingediend door de heer F.M.A. Van Os, woonachtig aan de Hoofdstraat 172, 9982 AK te Uithuizermeeden.

Er wordt ontheffing gevraagd voor het gebruik van een luchtdrukgeweer met daarvoor geschikte munitie. Aanvullend wordt ontheffing gevraagd voor het gebruik van kunstlicht, geluiddemper en gebruik van het luchtdrukgeweer na zonsondergang en voor zonsopkomst voor zover het gaat om de bestrijding van Bruine rat, Zwarte rat en huismuis. Ook is ontheffing gevraagd voor het gebruik van het luchtdrukgeweer op gronden niet zijnde een jachtveld, aangezien hiervan een beperking zou uitgaan om de schadebestrijding effectief te kunnen uitvoeren. Voor Zwarte kraai en kauw wordt ontheffing aangevraagd om vanaf een uur voor zonsopkomst en een uur na zonsondergang het luchtdruk- en hagelgeweer te mogen gebruiken, en het gebruik van deze geweren op gronden niet zijnde een jachtveld. De aanvraag is gedaan voor de gehele provincie Groningen, met inbegrip van terreinen binnen de bebouwde kom.

Tevens is een opdracht ex artikel 3.18, Wnb, aangevraagd om de omvang van een populatie van verwilderde duiven te beperken op de locatie Eemskanaal Zuidzijde 18, 9902 TD, Appingedam. In de aanvraag is toegelicht dat ter plaatse sprake is van zeer ernstige duivenoverlast. Op deze locatie is een graansilo aanwezig. Op de locatie zijn naar schatting enkele honderden duiven aanwezig. De aanvraag beschrijft dat er reeds geprobeerd is de duiven te verjagen met gebruik van licht- en geluidssignalen, maar dat dit niet het gewenste resultaat heeft opgeleverd. Bij de bestrijding van deze populatie verwilderde duiven zou de aanvrager eveneens het luchtdrukgeweer en daarnaast netvallen willen gebruiken.

Het gebruik van het geweer is volgens de aanvrager een geschikt middel om schade en overlast van deze soorten te voorkomen. Daarbij is aangegeven dat de hanteerder van het geweer in het bezit is van een geldige jachtakte. De jachtakte dient als bewijs van de schietvaardigheid en bekwaamheid in de omgang met een geweer.

Gronden van beslissing

Bruine rat, Zwarte rat en huismuis

Bruine rat en Zwarte rat zijn van oorsprong beide exoten die lang geleden door de scheepvaart vanuit Azië naar Europa zijn gebracht. Bruine rat is van deze soorten het meest wijdverspreid. Het verspreidingsgebied van Bruine rat strekt zich uit over de gehele wereld. Bruine rat komt voor in allerlei soorten leefgebieden en is een cultuurvolger. De soort leeft bij boerderijen, woningen, stallen, pakhuizen, fabrieken, winkels en stortplaatsen. In waterrijke gebieden komt Bruine rat ook in agrarische gebieden voor. Zwarte rat is in Nederland minder algemeen. Wereldwijd kent de soort wel een groot verspreidingsgebied. Na de komst van Bruine rat in Europa is de populatie Zwarte rat achteruitgegaan. Waarschijnlijk is deze achteruitgang veroorzaakt door concurrentie tussen beide soorten.

Huismuis is net als Bruine rat en Zwarte rat een cultuurvolger. De soort komt overal ter wereld voor, met inbegrip van (onbewoonde) eilanden. In Nederland komt de huismuis overal voor waar ook mensen voorkomen en met name waar andere soorten muizen ontbreken of minder talrijk zijn. Hierbij valt te denken aan schuren, woningen, boerderijen, pakhuizen en fabrieken.

Bruine rat, Zwarte rat en huismuis genieten geen specifieke soortbescherming op grond van de Nederlandse Wet natuurscherming. Het betreffen geen soorten die op grond van de Europese Habitatrichtlijn zijn beschermd. Ook zijn het geen soorten die op grond van artikel 3.10 van de Wnb, in samenhang met bijlage Onderdeel A bij de wet, zijn aangewezen als beschermd. Dit betekent echter niet dat Bruine rat, Zwarte rat en huismuis zondermeer gevangen en gedood mogen worden. Er zijn een aantal regels van toepassing op de bestrijding van deze soorten. De Wnb bevat verschillende (algemene) regels die ook van toepassing zijn op onbeschermd en schadeveroorzakende soorten. Daarnaast geldt ook voor deze soorten altijd de zorgplicht, zoals benoemd in artikel 1.11, Wnb.

Verwilderde duif

De verwilderde duif is een stadsduif die afstamt van de rotsduif. De verwilderde duif verschilt genotypisch van de rotsduif. Het gaat hierbij om nakomelingen van gedomesticeerde dieren die door de mens zijn geïntroduceerd en zich in de vrije natuur hebben weten te handhaven en voortplanten. Een verwilderde duif is niet beschermd en wordt niet gezien als "van nature in Nederland in het wild levende vogels", zoals gesteld in de Vogelrichtlijn. De soort, en hun nakomelingen, geniet geen bescherming op grond van de Nederlandse Wet natuurbescherming (Wnb). De verbodsbepalingen die zijn opgenomen in artikel 3.1 van de Wnb gelden dan ook niet voor deze soort en er hoeft dan ook niet getoetst te worden aan de staat van instandhouding.

Dit betekent echter niet dat een verwilderde duif zondermeer gevangen en gedood mag worden. Er zijn een aantal regels van toepassing op de bestrijding van deze soort. De Wnb bevat verschillende (algemene) regels die ook van toepassing zijn op verwilderde soorten, zoals in deze situatie de verwilderde duif. Daarnaast geldt ook voor verwilderde soorten altijd de zorgplicht, zoals benoemd in artikel 1.11, Wnb.

Zwarte kraai en kauw

Zowel Zwarte kraai, als kauw zijn inheemse vogelsoorten, die in beginsel vallen onder de specifieke soortbescherming van artikel 3.1, Wnb voor inheemse vogels. Beide soorten broeden in het gehele land. Kauwen zijn het talrijkst in de bebouwde omgeving en ook in kleinschalig boerenland. Zwarte kraai is het talrijkst in kleinschalig boerenland. Zwarte kraai en kauw komen minder voor in een bosrijke omgeving.

Beide soorten zijn aangewezen als soorten die in het gehele land schade veroorzaken. In de Regeling natuurbescherming (Rnb) is een landelijke vrijstelling opgenomen voor de bestrijding van schade door deze soorten. In de Beleidsnotitie Fauna en Flora 2018 is beschreven dat het faunabeheerplan de basis vormt voor het beheer van deze soorten. In het Faunabeheerplan 2019-2024 voor de provincie Groningen is beschreven hoe het beheer op grond van de landelijke vrijstelling plaatsvindt. Het faunabeheerplan vermeldt dat de landelijke vrijstelling in principe voldoende mogelijkheden biedt om de bestrijding van Zwarte kraai en kauw effectief uit te voeren. Dit blijkt ook uit de rapportage in het faunabeheerplan van het gerealiseerde afschot in de afgelopen jaren. Uit de rapportage blijkt dat er jaarlijks enkele honderden tot ongeveer duizend kauwen geschoten worden op grond van de landelijke vrijstelling binnen de provincie Groningen. Voor Zwarte kraai ligt het jaarlijks afschot in de provincie Groningen op ongeveer vierduizend Zwarte kraaien (per jaar). Daarnaast beschrijft het faunabeheerplan dat schade door deze soorten slechts incidenteel zal optreden.

Gebruik van het geweer

In artikel 3.26 van de Wnb zijn regels opgenomen met betrekking tot het gebruik van het geweer. Deze regels houden onder meer in dat het verboden is het geweer te gebruiken op gronden die niet voldoen aan de regels voor een jachtveld (artikel 3.26, lid 1, onder b). De regels voor een jachtveld staan in artikel 3.12 van het Besluit Natuurbescherming (Bnb). Er geldt onder andere een minimum oppervlakte voor een jachtveld. De aanvrager is voornemens het geweer te gebruiken op gronden die niet voldoen aan deze regels, zoals boerenerven en bedrijventerreinen. Daarom is er ontheffing aangevraagd voor dit onderdeel.

In artikel 3.26, tweede lid onder a, b en c, Wnb, staat dat er regels gesteld kunnen worden met betrekking tot het geweer; de munitie en het gebruik van middelen op, aan of bij het geweer. Deze regels zijn opgenomen in artikel 3.13, 3.14 en 3.16 van het Bnb. Er wordt ontheffing aangevraagd voor

artikel 3.26, lid 2, onder a, b en c, Wnb en artikelen 3.13, lid 1 en 4, 3.14, lid 1 en 3.16, lid 1 onder a en b, Bnb.

Artikel 3.13 van het Bnb stelt eisen aan het kaliber en de uitvoering van geweren. In artikel 3.13, eerste lid is geregeld dat een geweer een gladde óf een getrokken loop heeft. Verder is een geweer volgens artikel 3.13, vierde lid niet voorzien van een geluiddemper, een kunstmatige lichtbron, een voorziening om de prooi te verlichten, een vizier met beeldomzetter, een elektronische beeldversterker of enig ander instrument in de nacht te schieten. De aanvrager wil gebruik maken van een geluiddemper en middelen om in de avond en nacht te kunnen schieten. Ook kunnen luchtdrukgeweren een deels gladde en deels getrokken loop hebben. Daarvoor is een ontheffing nodig.

Artikel 3.14 van het Bnb stelt eisen aan de gebruikte munitie. Uit lid 1 van dit artikel volgt dat de gebruikte munitie een kogelpatroon of hagelpatroon moet zijn. Een luchtdrukgeweer maakt gebruik van afwijkende munitie. Daarom wordt er ook voor artikel 3.14, lid 1 ontheffing aangevraagd.

Artikel 3.16 van het Bnb houdt een verbod in om het geweer op specifieke locaties of tijdstippen te gebruiken. Volgens artikel 3.16, lid 1, onder a is het verboden om een geweer voor zonsopgang en na zonsondergang te gebruiken. Uit artikel 3.16, lid 1, onder b volgt een verbod om het geweer te gebruiken binnen de bebouwde kom of binnen door de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom of in de onmiddellijk aan de bebouwde kom grenzende terreinen. De aanvrager zou het beheer van ratten en huismuis met name 's avonds en 's nachts willen uitvoeren, wanneer deze dieren actief zijn. De aanvrager zou ook de bestrijding van verwilderde duif, Zwarte kraai en kauw tot een uur voor zonsopkomst en een uur na zonsondergang willen uitvoeren. Daarnaast wil de aanvrager ook de mogelijkheid hebben om beheer binnen de bebouwde kom uit te voeren of daaraan grenzende terreinen. Daarom is ook voor deze onderdelen ontheffing aangevraagd.

Uit artikel 3.26, eerste lid, onderdeel d, onder 5° volgt dat het in beginsel is toegestaan om het geweer te gebruiken bij de bestrijding van de Bruine rat, Zwarte rat of de huismuis. Op grond van artikel 3.3, lid 1, onder a, Regeling natuurbescherming (Rnb), mag het geweer tevens gebruikt worden bij de uitvoering van de schadebestrijding van Zwarte kraai en kauw. Op grond van artikel 3.26, derde lid, Wnb kunnen wij ontheffing verlenen van artikel 3.26, eerste lid, onderdeel a of b, en de krachtens artikel 3.26, tweede lid gestelde regels. Bij het verlenen van ontheffing voor het tweede lid, onderdeel b dient er rekening gehouden te worden met belangen van veiligheid, volksgezondheid, welzijn en milieu.

Opdracht populatiebeheer

Voor het gebruik van het geweer bij de bestrijding van verwilderde duif is een opdracht op grond van artikel 3.18, vierde lid, Wnb noodzakelijk. Op grond van dit artikel zijn Gedeputeerde Staten bevoegd om een opdracht te geven aan faunabeheereenheden of wildbeheereenheden, aan andere samenwerkingsverbanden van personen, of aan personen, om de populatie van verwilderde duiven te beperken. Deze opdracht richt zich tot houders van een geldige jachttakte.

Het duurzaam beheer van schadeveroorzakende dieren vindt doorgaans overeenkomstig een faunabeheerplan plaats dat door de faunabeheereenheid is opgesteld. In artikel 3.12, lid 10, Wnb is echter opgenomen dat een faunabeheerplan niet van toepassing is op het beheer van populaties van exoten of verwilderde dieren en op de bestrijding van schadeveroorzakende exoten of verwilderde dieren. In deze situatie hoeft er dan ook geen faunabeheerplan opgesteld te worden.

Verder kunnen Gedeputeerde Staten bepalen wat met de ingevolge het eerste lid bemachtigde dieren gebeurt, zoals gesteld in artikel 3.18, lid 3, Wnb. Gedode dieren, in deze situatie verwilderde duiven, dienen ter voorkoming van de verspreiding van ziekten onmiddellijk te worden verwijderd en/of vernietigd. Dit betekent dat ze, voor zo ver zij niet voor eigen gebruik worden aangewend, ter destructie moeten worden aangeboden.

Voorwaarden opdracht

De omvang van een bij de opdracht aangeduide populatie van verwilderde duiven kunnen beperkt worden als dat nodig is om de onderscheidenlijke redenen, genoemd in artikel 3.17, eerste lid, onderdelen a, Wnb. In de overwegingen wordt hier verder op ingegaan.

Op grond van artikel 5.3, vijfde lid, Wnb kunnen wij voorschriften aan de opdracht verbinden, de opdracht onder beperkingen verstrekken en een geldigheidsduur aan de opdracht verbinden. Het is verboden in strijd met de voorschriften van een opdracht te handelen.

Bij de opdracht dient rekening gehouden te worden dat voorkomen wordt dat elk in het wild levend dier dat gedood of gevangen wordt onnodig lijdt (artikel 3.24, lid 1, Wnb). Ook bij het gebruik van de aangewezen middelen is dit van overeenkomstige toepassing (artikel 3.24, lid 3, Wnb).

Aangewezen middelen

Op grond van artikel 3.25, Wnb is het noodzakelijk de middelen aan te wijzen die gebruikt dienen te worden bij de opdracht. In deze situatie betreffen de middelen netvallen die bestemd zijn voor het vangen van verwilderde duiven en het luchtdrukgeweer en de methodes het vangen met gebruikmaking van netvallen bestemd voor verwilderde duiven met gebruikmaking van lokvoer en het doden met gebruikmaking van luchtdrukgeweren. Voor verdere voorwaarden en eisen aan een geweer en munitie wordt verwezen naar artikel 3.13 en 3.14 van het Bnb.

Het is verboden met bij algemene maatregel van bestuur aangewezen middelen die geschikt zijn voor het doden of vangen van dieren, in deze situatie netvallen bestemd voor verwilderde duiven, zich buiten gebouwen te bevinden. Hiervoor kan toestemming verleend worden volgens artikel 3.25, lid 4 Wnb.

Overwegingen

Bestrijdingsmethodes en alternatieven

Bruine rat, Zwarte rat en huismuis

Ratten en huismuizen zijn cultuurvolgers en komen daardoor veelvuldig voor in de directe leefomgeving van mensen. Er kan gemakkelijk overlast ontstaan, omdat deze soorten gebruik maken van voedselaanbod en schuilgelegenheden die wij onbewust en onbedoeld voor ratten creëren. Ratten en huismuizen zullen in de omgeving aanwezig blijven en kunnen snel in aantal toenemen als bovengenoemde factoren aanwezig zijn. Deze soorten zijn van oudsher bestreden in het kader van het voorkomen van overlast en het beschermen van de volksgezondheid.

De bestrijding van ratten en huismuizen wordt vooral geassocieerd met het gebruik van klemmen of bestrijdingsmiddelen. Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen heeft echter ongewenste neveneffecten, omdat de toegepaste bestrijdingsmiddelen in het milieu en de voedselketen terecht komen. Hierdoor kan het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen negatieve effecten hebben op roofvogels, marterachtigen en huisdieren. Ook worden bepaalde bestrijdingsmiddelen geassocieerd met het onnodig lijden van ratten en huismuizen. Het gaat dan vooral om middelen die niet direct tot de dood leiden. In Europees verband wordt het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen daarom steeds verder beperkt. Voor professionele bestrijders is het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen al grotendeels verboden. Vanaf 2023 wordt het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen bij ratten- en huismuizenbestrijding algemeen beperkt, ook voor burgers.

Er kunnen preventieve maatregelen tegen ratten en huismuizen genomen worden. Dit kan bijvoorbeeld door het beperken van de beschikbare schuilgelegenheden door het dichtmaken van kleine openingen in gebouwen. Het voedselaanbod kan ook preventief beperkt worden, bijvoorbeeld door afval in afgesloten containers op te slaan en voedsel voor ratten en huismuizen af te schermen of op te ruimen. Door het treffen van preventieve maatregelen kan de overlast echter niet volledig voorkomen worden. Ratten en huismuizen maken bijvoorbeeld ook gebruik van tuinen en boomgaarden, die niet preventief ongeschikt gemaakt kunnen worden. Ook is het hermetisch afsluiten van gebouwen of stallen niet altijd mogelijk of wenselijk. De actieve bestrijding van ratten en huismuizen blijft daarom noodzakelijk, aangezien niet alle overlast met de inzet van preventieve middelen kan worden voorkomen. Actieve bestrijding is vooral noodzakelijk op plaatsen met een hoger

risico voor de volksgezondheid of voedselveiligheid, zoals op boerenerven, bij voedingsmiddelenbedrijven en bij zwemwater.

Zwarte kraai en kauw

Zoals onder het kopje 'Gronden van beslissing' is aangegeven, zijn zowel de Zwarte kraai, als de kauw aangewezen als soorten die in het gehele land schade kunnen veroorzaken. Beide soorten worden op grond van de landelijke vrijstelling binnen de provincie Groningen bestreden. In het Faunabeheerplan 2019-2024 is aangegeven dat de landelijke vrijstelling in principe voldoende mogelijkheden biedt om deze soorten effectief te bestrijden.

Er is ontheffing aangevraagd om Zwarte kraai en kauw tot een uur voor zonsopgang en een uur na zonsondergang te bestrijden met het geweer. Bij de aanvraag zijn geen gegevens gevoegd waaruit blijkt dat er in dit geval sprake is van aanmerkelijke schade, die een verruiming van de landelijke vrijstelling noodzakelijk maakt. Zoals in het faunabeheerplan is beschreven, biedt de landelijke vrijstelling voldoende mogelijkheden om deze soorten te bestrijden. Wij overwegen hierbij ook dat schadebestrijding van Zwarte kraai en kauw rond zonsopkomst en zonsondergang vooral bij de slaappleaats zal plaatsvinden. Dit is niet noodzakelijkerwijs ook de plek waar de meeste schade ontstaat. Deze punten in overweging nemend, zien wij geen reden om een verruiming van de schadebestrijding van Zwarte kraai en kauw tot een uur voor zonsopkomst en een uur na zonsondergang mogelijk te maken.

Verwilderde duif

Er zijn diverse methoden ter bestrijding van duivenoverlast als alternatief op dit besluit, maar dit zijn echter methoden die niet op korte termijn effectief zijn of het gewenste resultaat hebben opgeleverd. In deze situatie zijn reeds gebruikt:

- verjagen van duiven met akoestische en visuele signalen;
- het opruimen van het terrein en wegnemen van voedselbronnen.

Bovenstaande methodes hebben niet geleid tot een reductie van de overlast. De duiven zijn gewend geraakt aan de verjagingsmiddelen. Uit andere overlastsituaties is ook bekend dat duiven naar verloop van tijd wennen aan het gebruik van verjagingsmiddelen. Aanvullend bestaat bij het verjagen het risico op het verplaatsen van het probleem. Het leidt niet tot een structurele oplossing van het probleem. Ook het beperken van voedselbronnen heeft niet tot resultaat geleid. Er zullen in de omgeving voldoende alternatieve voedselbronnen voor de duivenpopulatie beschikbaar zijn. Uit een studie van Haag (1984) is bekend dat duiven ten gevolge van vitamine- en mineralentekorten schade aan vegetaties in bijvoorbeeld parken kunnen berokkenen. Zo kan voedselreductie ook negatieve bijeffecten opleveren.

Een preventieve maatregel om duivenoverlast te voorkomen betreft het aanbrengen van duivenwering. Hierbij moet bijvoorbeeld gedacht worden aan netten, gladde kunststofplankjes, of roestrijstalen duivenpinnen. Ook kan een touw of draad op ca. 10 cm hoogte van lange horizontale delen worden gespannen om te voorkomen dat duiven kunnen neerstrijken.

Op basis van de aanvraag wordt geconcludeerd dat de horizontale delen waarop de duiven nestelen inderdaad niet overal bereikbaar zijn en het niet mogelijk is hier op een veilige manier duivenwering aan te brengen. Hierbij wegen wij ook het belang van arbeidsveiligheid mee. Daarnaast zijn er heel veel horizontale delen en is er daardoor een grote hoeveelheid materiaal nodig om alles goed af te kunnen zetten. Hierbij moet ook rekening gehouden worden met aantrekking van stof en brandgevaar.

Gezien de lokale omstandigheden is het niet mogelijk om de overlast volledig weg te nemen door duivenwering aan te brengen. Echter, om overlast in de toekomst zoveel mogelijk te voorkomen, achten wij het van belang dat het nestelen van duiven waar mogelijk wordt ontmoedigd. Daarom schrijven wij in de opdracht een inspanningsverplichting voor om waar mogelijk duivenwering aan te brengen en zodoende duiven te ontmoedigen om opnieuw op deze locatie te gaan broeden.

Naast bovenstaande methoden zijn nog andere methoden mogelijk. Deze zijn niet gebruikt in de huidige situatie omdat ze niet het gewenste resultaat bereiken op korte termijn.

Duiventillen

Het onderbrengen van verwilderde duiven in (regelmatig onderhouden) duiventillen waarin het broedsucces kan worden gemanipuleerd door eieren te vervangen door nepeieren, is in de praktijk een effectieve manier gebleken om duivenoverlast te bestrijden. Indien goed toegepast, met daarbij aanvullende maatregelen als het dichtmaken van in de buurt gelegen nestlocaties, kan met deze methode de populatie verwilderde duiven worden gecontroleerd. Tevens wordt overlast gereduceerd doordat verwilderde duiven een groot deel van de dag bij de til doorbrengen en doordat een groot deel van de uitwerpselen wordt opgevangen in de til. Dit is echter een methode die effectief is op lange termijn, maar niet om het probleem op korte termijn op te lossen.

Reproductieremmers

Het toedienen van reproductieremmers is effectief op lange termijn als ze herhaaldelijk worden toegediend. De dieren blijven een zekere mate van nestgedrag houden, waardoor vrijgekomen plaatsen niet door andere verwilderde duiven worden ingenomen. De effectiviteit is vooralsnog niet goed geëvalueerd in de praktijk, hoewel experimenten in steden effectief lijken te zijn. Onduidelijk is of toediening via voer effectief is en of er geen risico's aan verbonden zijn voor andere organismen. Op korte termijn is dit in deze situatie geen oplossing.

Belangenafweging

Bruine rat, zwarte rat en huismuis

De bestrijding van ratten en huismuizen is noodzakelijk gelet op het beschermen van de volksgezondheid en de gezondheid van vee. Het RIVM en het Kennis- en Adviescentrum Dierplagen (KAD) geven aan dat ratten en huismuizen ziektekiemen bij zich kunnen dragen. Knaagdieren kunnen dierziekten als varkenspest, pseudovogelpest, trichinosis en de ziekte van Aujeszky (pseudorabiës) overdragen op dieren. In Nederland is voor mensen de overdracht van de ziekte van Weil (leptospirose) vooral een risico. Per jaar worden gemiddeld 30 gevallen van veelal ernstige leptospirose gediagnosticeerd. Een deel van deze besmettingen is wel in het buitenland opgelopen. Met name op boerenerven, bij voedingsmiddelenbedrijven en bij zwemwater is er een risico op verspreiding van ziektes en overlast. Vanwege deze risico's worden knaagdieren zowel preventief als actief bestreden.

Ook worden ratten en huismuizen aangeduid als een van de mogelijke oorzaken van stalbranden. Door te knagen aan kabels zou er kortsluiting kunnen ontstaan, met brand tot gevolg. Daarom wordt de bestrijding van knaagdieren genoemd in het Actieplan brandveilige veestallen 2018-2022. Het Actieplan is voortgekomen uit een convenant tussen de LTO Nederland, de Dierenbescherming, het Verbond van Verzekeraars, Brandweer Nederland en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en richt zich op het terugdringen van het aantal stalbranden. In het kader van het actieplan wordt gewerkt aan het borgen van *Integrated Pest Management (IPM)*, ofwel geïntegreerd plaagdierbeheer. Actieve bestrijding van plaagdieren kan een onderdeel zijn van IPM.

Wij hechten veel waarde aan volksgezondheid en (voedsel)veiligheid. Daarom achten wij de bestrijding van ratten en huismuizen noodzakelijk.

Verwilderde duif

Stadsduivenoverlast is door de eeuwen heen een probleem geweest in tal van binnenlandse en buitenlandse steden. Overlast treedt met name op bij hoge dichtheden (>300-400 duiven per km²) van stadsduiven in dichtbevolkte gebieden, zoals (oude) stadscentra. Oude gebouwen bieden hier veel broedgelegenheid. Door mensen wordt er bewust of onbewust veel voedsel achtergelaten, waardoor de populatie kan floreren. Er is in 2005 door Sovon in een rapport reeds de stadsduivenproblematiek in de stad Groningen beschreven (A. van Kleunen, H.P. van der Jeugd & R. Foppen, 2005. *Stadsduivenproblematiek in de stad Groningen. Een analyse van de effectiviteit van controle maatregelen*. SOVON-onderzoeksrapport 2005/03) waaruit blijkt dat dit al een probleem is over meerdere jaren.

De opdracht is aangevraagd in het belang:

- de volksgezondheid of de openbare veiligheid;

Volksgezondheid

Eén huisduif produceert per jaar gemiddeld 14 kg poep. Daarnaast kunnen verwilderde huisduiven gastheer zijn van allerlei parasieten zoals mijten, teken, vlooien, vogelwandluizen, veerluizen e.d. en zijn duivennesten een walhalla voor motten, vliegen, kevers, mijten, zilvervisjes en stofluizen. Naast het feit dat nesten van duiven de straten bevuilen en woningenverstoppingen kunnen veroorzaken van hemelwaterlozingen, tasten hun ammoniak houdende uitwerpselen steen- en andere gevelmaterialen aan van (monumentale) gebouwen.

Wetenschappelijk onderzoek wijst uit dat verwilderde duiven slechts een zeer beperkt risico vormen voor de gezondheid van burgers. Ziekten als paratyfus, tuberculose en papegaaizenziekte worden nauwelijks door duiven overgebracht, maar hun uitwerpselen, nesten en karkassen van gestorven vogels kunnen wel een potentieel risico vormen en hygiënerisico's met zich mee brengen. Deze kunnen namelijk besmet zijn met allerhande ziekteverwekkende bacteriën of parasieten zoals de vogelmijt. Het risico van duiven voor de volksgezondheid is dus weliswaar klein te noemen, maar niet volledig uit te sluiten.

Verder kan eventuele hinder van geluid of geur afkomstig van duiven een invloed uitoefenen op het welbevinden van de mens. In woonwijken kan het koeren van duiven als hinderlijk ervaren worden. Naast geluidsoverlast kan ook geurhinder een probleem vormen. Door opeenhoping van mest en nestmateriaal raken goten en regenpijpen verstopt, met lekkage en geurhinder als gevolg. Een opstapeling van mest kan ook vervuiling van bodem en water veroorzaken.

Naast het feit dat nesten van duiven de omgeving bevuilen en verstoppingen kunnen veroorzaken van hemelwaterlozingen, tasten hun ammoniak houdende uitwerpselen steen- en andere gevelmaterialen aan van (monumentale) gebouwen. Verwijderen van uitwerpselen op gebouwen is doorgaans een dure aangelegenheid. Als voedsel blijft liggen (omdat er teveel werd gegeven) kan er ook overlast ontstaan van ongedierte zoals ratten.

In dit geval nestelen de duiven in grote aantallen bij een graansilo. Het aanwezige graan wordt bevuild door de uitwerpselen van de duiven. Het beperken van de omvang van de populatie verwilderde duiven op korte termijn is dan ook noodzakelijk om belangrijke schade in het kader van de gezondheid te voorkomen.

Tussenconclusie

Wij achten de bestrijding van ratten, huismuizen en verwilderde duiven in dit geval noodzakelijk gelet op het belang van gezondheid. Deze soorten kunnen belangrijke schade veroorzaken. Alternatieve bestrijdingsmethodes zijn beperkt beschikbaar of pas na langere tijd effectief. In deze situatie wordt met de gekozen middelen en methodes de meest effectieve methode gebruikt om op korte termijn het gewenste resultaat te krijgen.

De bestrijding van Zwarte kraai en kauw is reeds mogelijk op grond van de landelijke vrijstelling. Wij zien geen aanleiding om in dit geval bestrijding voor zonsopkomst of na zonsondergang mogelijk te maken aangezien de vrijstelling reeds voldoende mogelijkheden biedt om de schadebestrijding te kunnen uitvoeren.

Gebruik van het geweer

Wij zien het luchtdrukgeweer als een geschikt middel om Bruine rat, Zwarte rat, huismuis en verwilderde duif te bestrijden. Een luchtdrukgeweer is voldoende nauwkeurig voor de bestrijding van deze soorten. Bij het gebruik van een geweer binnen of bij gebouwen, is het luchtdrukgeweer ook een veiligere keuze. Bij de bestrijding van ratten, huismuis is gebruik van het kogel- en/of hagelgeweer wettelijk reeds toegestaan. Door bij het gebruik van het geweer buiten de dagperiode gebruik te maken van een kunstmatige lichtbron of geschikte nachtzichtapparatuur is de trefkans zeer hoog en kan de bestrijding veilig plaatsvinden.

In verband met de veiligheid stellen wij eisen aan het gebruik van het geweer. Wij stellen eisen aan het kaliber en de minimale energie bij het verlaten van de loopmond. Hiermee is zeker dat het getroffen dier direct overlijdt en niet onnodig lijdt. Wij achten het niet noodzakelijk om nadere eisen aan de munitie te stellen. Voor hagelpatronen is in het Bnb voorgeschreven dat deze geen metallisch lood mogen bevatten, gelet op de bescherming van het milieu. Bij het gebruik van hagel belandt een

aanzienlijk deel van de afgevuurde kogeltjes in het milieu. Door de lagere trefkans en de schadelijkheid van lood voor het milieu, zijn er extra voorwaarden gesteld. Door de hoge trefkans bij het gebruik van een luchtdrukgeweer is loodvervuiling geen significant risico. Het gebruik van loden munitie biedt juist voordelen voor de veiligheid, omdat loden kogels vervormen bij het treffen. Daarom wordt bij luchtdrukgeweren juist veel met loden munitie gewerkt.

Daarnaast dient de gebruiker in het bezit te zijn van een geldige jachtakte. Het is van belang dat degene die het geweer hanteert, beschikt over voldoende kennis en kunde om het geweer veilig en juist te gebruiken. In dit besluit is daarom voorgeschreven dat alleen jachtaktehouders van de opdracht gebruik mogen maken. In de Wnb zijn eisen gesteld voor het verlenen van een jachtakte. Artikel 3.28 schrijft voor dat de jachtakte alleen wordt verleend aan personen die een jachtexamen hebben afgelegd, gerechtigd zijn tot het uitvoeren van de jacht, een aansprakelijkheidsverzekering hebben en minimaal 18 jaar oud zijn. Het jachtexamen bestaat uit een theoretisch en een praktisch deel waarin de schietvaardigheid en de bekwaamheid in omgang met het geweer wordt geëxamineerd (artikel 3.18, Bnb). Daarnaast zijn er weigeringsgronden voor een jachtakte opgenomen in artikel 3.28 en 3.28a van de Wnb. Deze weigeringsgronden houden verband met het beschermen van de openbare orde en de veiligheid. De jachtakte wordt niet verleend indien er gronden zijn om aan te nemen dat de aanvrager van de jachtakte een gevaar kan gaan vormen voor zichzelf, de openbare orde of de veiligheid.

In beginsel is gebruik van het luchtdrukgeweer voor zonsopgang en na zonsondergang niet toegestaan. Met het oog op bijvoorbeeld een effectieve uitvoering van populatiebeheer of schadebestrijding is het mogelijk om hiervoor opdracht te verlenen. Ratten en huismuizen zijn overdag niet actief. Daarom is het voor een effectieve bestrijding noodzakelijk om ontheffing te verlenen. Ook bij de bestrijding van verwilderde duif kan het voordelig zijn om bestrijding mogelijk te maken tot een uur voor en een uur na zonsondergang. Dit heeft als voordeel dat de verwilderde duiven dan op de roestplek aanwezig zijn, waar de meeste overlast ontstaat. Het beheer kan derhalve effectief en gericht worden uitgevoerd in deze periode. Zoals onder de belangenafweging is aangegeven, zien wij geen reden om de bestrijding van Zwarte kraai en kauw buiten de dagperiode mogelijk te maken.

Het gebruik van het geweer kan in onze optiek ethische voordelen opleveren ten opzichte van alternatieve bestrijdingsmethodes. Bij rattenbestrijding en huismuizenbestrijding mag gebruik gemaakt worden van klemmen. Ook mag er nog gebruik worden gemaakt van bestrijdingsmiddelen. Klemmen en bestrijdingsmiddelen zijn minder gerichte vormen van bestrijding dan afschot met het geweer. Bij het gebruik van het geweer vindt de bestrijding zeer gericht plaats. Onder de gestelde voorwaarden in deze ontheffing is zeker dat de geschoten dieren direct sterven bij het treffen. Ongewenste milieuvervuiling en mogelijk onnodig lijden van dieren wordt met deze bestrijdingsmethode voorkomen.

Al met al achten wij het gebruik van het luchtdrukgeweer, bij de bestrijding van duiven gecombineerd met netvallen bestemd voor het vangen van duiven, een geschikte methode om de schade en overlast door deze soorten te bestrijden.

Gebruik netvallen

Bij de opdracht voor de bestrijding van verwilderde duiven zijn netvallen als middel aangewezen. Voor het gebruik van netvallen is een specifieke toets nodig, namelijk voor middelen die gebruikt kunnen worden voor het massaal of niet-selectief vangen of doden van vogels. Het betreft hier een middel die genoemd staat in de Vogelrichtlijn. Het gebruik van netvallen kan alleen onder strikte condities plaatsvinden die verzekeren dat geen andere dieren worden gevangen dan de verwilderde duiven waarvan opdracht is verleend. In deze situatie worden de netvallen gebruikt bij een graansilo en onder direct toezicht. Hierbij is de kans op bijvangst reeds zeer klein en eventuele bijvangst kan direct worden vrijgelaten. Door het opnemen van deze voorschriften in het besluit, moet worden voorkomen dat de inzet van het middel leidt tot slachtoffers onder dieren van andere soorten dan de vogelsoort waarvoor het middel wordt ingezet. Tevens verbinden wij een rapportageverplichting voor bijvangst aan deze opdracht. Mochten er onverhoopt toch meer individuen van andere soorten dan verwilderde duif gevangen worden, dan kunnen de voorwaarden waaronder deze opdracht is verleend worden aangepast.

Begrenzing gebied

De betreffende locatie waar verwilderde duiven voorkomen betreft een graansilo, gelegen op de grens van de bebouwde kom. Hierdoor is het noodzakelijk om opdracht te geven voor gebruik van het geweer binnen de bebouwde kom en/of de onmiddellijk aangrenzende terreinen.

De ontheffing voor de bestrijding van Bruine rat, Zwarte rat en huismuis is aangevraagd voor het gehele grondgebied van de provincie Groningen, met inbegrip van de bebouwde kom en aan die bebouwde kom grenzende terreinen. Hiervoor is een ontheffing aangevraagd voor het gebruik van het geweer buiten een regulier jachtveld. Aangezien Bruine rat, Zwarte rat en huismuis cultuurvolgers zijn, die zich ook vooral in en rondom de bebouwde kom bevinden, achten wij het noodzakelijk om hiervoor ontheffing te verlenen. We stellen wel de voorwaarde dat de rattenbestrijding enkel mag plaatsvinden met goedkeuring van de grondgebruiker. Daarnaast beperken we de ontheffing tot de plaatsen waar aanzienlijke overlast door ratten en huismuizen valt te verwachten, namelijk boerenerven en bedrijventerreinen, gronden bij recreatieplassen en op overige plaatsen waar de volksgezondheid of gezondheid van aanwezig vee door ratten en huismuizen in het geding kan raken.

Belangen veiligheid, volksgezondheid, welzijn en milieu

Bij het verlenen van een ontheffing voor het gebruik van afwijkende munitie moet rekening gehouden worden met de belangen van veiligheid, volksgezondheid, welzijn en milieu, zoals bedoeld in artikel 3.26, tweede lid onder b, Wnb. Op basis van bovenstaande overwegingen wordt op meerdere vlakken rekening gehouden met de belangen veiligheid, volksgezondheid, welzijn en milieu. Ook bij de keuze van de munitie wordt rekening gehouden met de betreffende belangen. Het in dit besluit genoemde middel, het luchtdrukgeweer, is voor het beperken van de populaties van Bruine ratten, Zwarte ratten, huismuizen en verwilderde duiven het meest effectieve middelen dat bovendien ook vanuit dierenwelzijn te prefereren is boven meer dieronvriendelijke methodes zoals klemmen en (chemische) bestrijdingsmiddelen. Met het gebruik van het luchtdrukgeweer wordt geen onnodig lijden veroorzaakt. Bij het gebruik van het geweer worden de weidelijkheidsregels in acht genomen, zodat ook onder andere veiligheid hierin een aspect krijgt.

Conclusie

In deze situatie is gezien voorgaande overwegingen aan de voorwaarden voldaan die zijn genoemd in de Wet natuurbescherming. Op basis van de overwegingen is dan ook besloten op grond van artikel 3.18 van de Wnb een opdracht te verlenen om de omvang van populatie van verwilderde duiven te beperken op de locatie: Eemskanaal Zuidzijde 18, 9902 TD, Appingedam.

Tevens is besloten een ontheffing op grond van artikel 3.26 lid 3 van de Wnb te verlenen voor het gebruik van het luchtdrukgeweer ten behoeve van de uitvoering van deze opdracht, en ten behoeve van de bestrijding van populaties van Bruine rat, Zwarte rat en huismuis

Het besluit heeft betrekking op het gebruik van het luchtdrukgeweer voor de bestrijding van Bruine rat, Zwarte rat en huismuis in de gehele provincie Groningen. Voor de bestrijding van ratten en muizen geldt de ontheffing met inbegrip van de bebouwde kom en direct aan die bebouwde kom grenzende terreinen. Het luchtdrukgeweer mag uitgerust zijn met een geluiddemper en ook tijdens de nachtperiode gebruikt worden, mits voorzien van een kunstmatige lichtbron of geschikte nachtzichtapparatuur. Tevens heeft het besluit betrekking op het gebruik van het luchtdrukgeweer en het gebruik van netvallen voor de bestrijding van verwilderde duif, waarbij de bestrijding plaatsvindt tot een uur voor zonsopkomst en een uur na zonsondergang, op gronden niet zijnde jachtvelden. Enkel houders van een geldige jachtakte mogen van dit besluit gebruik maken.

De aangevraagde ontheffing wordt geweigerd voor zover deze betrekking heeft op de bestrijding van Zwarte kraai en kauw. De landelijke vrijstelling biedt voldoende mogelijkheden om deze soorten te bestrijden. Deze soorten zijn dan ook niet opgenomen in dit besluit.

Dit besluit treedt in werking vanaf de verzenddatum van dit besluit tot en met 31 maart 2026. Aan dit besluit zijn voorschriften verbonden, mede gelet op de belangen van veiligheid, volksgezondheid, welzijn en milieu.